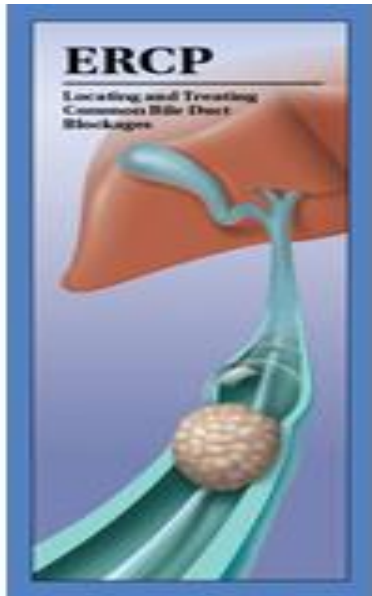

مرکز آموزشی، پژوهشی و درمانی امام حسن (ع)

راهنمای خود مراقبتی در ای آر سی پی

دفتر سلامت بیمارستان امام حسن (ع) بجنورد

تهیه کننده: مهنوش عفتی
کارشناس پرستاری بخش گوارش
تایید کننده:

دکتر مسلم سلطانی
فوق تخصص گوارش و کبد
کد محتوا: ۸

گروه هدف: بیماران

پاییز ۹۸

- بیمار باید حدوداً تا ۲ ساعت بعد از انجام آزمون ناشتا باشد مگر اینکه پزشک دستور خاص دیگری داده باشد.
- رژیم مایعات شفاف شروع کرده و پس از تحمل، رژیم مایعات غلیظ و نرم استفاده نمایید.
- در صورتی که قادر به دفع ادرار نبودید و یا درد شدید شکم، استفراغ، تب و لرز، گلودرد شدید داشتید به پزشک معالج و پرستار بخش اطلاع دهید.
- تا ۲۴ ساعت بعد از آزمون از رانندگی اجتناب نمایید.

علائم قابل توجه بعد از ترخیص

در صورت بروز درد شدید شکم، تهوع، استفراغ، تب و لرز، زردی و مشکل در بلع یا گلودرد شدید به اورژانس بیمارستان یا نزدیک ترین مرکز درمانی مراجعه نمایید.

- منابع:
- پرستاری داخلی جراحی برون سوارت بیماری های گوارش ۲۰۱۸
<http://darman.tums.ac.ir>
- پاسخگویی به سوالات بعد از ترخیص هر روز به جز ایام تعطیلات ساعت ۱۴ الی ۱۵: خانم ریحانی
- شماره تلفن نوبت دهی درمانگاه تخصصی و فوق تخصصی: ۰۵۸-۳۱۵۱۴۴۰۰
- سامانه نوبت دهی اینترنتی درمانگاه تخصصی و فوق تخصصی: www.Nobat-ihh.nkums

سایت آموزش به بیمار www.imamhasan.nkums.ac.ir

- به دلیل اینکه در اثر بی حسی قدرت بلع شما مختل شده، لذا توسط یک ساکشن آب دهان خارج می شود.
- برای باز نگه داشتن دهان و حفاظت از دندانهای شما از یک محافظ دهانی استفاده می شود.
- در طی انجام عمل، شما قادر به صحبت کردن نخواهید بود، اما مشکلی در نفس کشیدن نخواهید داشت.
- از طریق یک آنژیوکت که بر روی دست تعبیه می شود، داروهای آرامبخش و شل کننده عضلات دستگاه گوارش برای شما تزریق می شود.
- پزشک لوله باریکی از طریق آندوسکوپ به سمت مجاری صفراوی و پانکراس هدایت خواهد کرد و از طریق آن ماده حاجب را به داخل مجرای صفراوی تزریق کرده و به سرعت چندین عکس از زوایای مختلفی می گیرد.
- بعد از عکسبرداری بر حسب بیماری، اقدام لازم (خارج کردن سنگ صفراوی، باز کردن مجرای تنگ شده، گذاشتن استنت و یا نمونه برداری) انجام می شود. سپس به آرامی لوله آندوسکوپ از دهان خارج خواهد شد.

مراقبتهای پس از آزمون

- برای مدت ۱ تا ۲ ساعت شما در اتاق روی تخت مراقبت قرار می گیرید. نبض و فشار خون و تنفس شما مرتب توسط پرستار کنترل می شود.
- بدلیل دریافت داروها، تا چند ساعت اول بعد از ای آر سی پی، احساس خواب آلودگی، بی حسی و درد در گلو خواهید داشت. برای پیشگیری از برگشت ترشحات به درون راه هوایی به پهلو بخوابید و سر به یک طرف برگردانده شود.

ای آر سی پی (کالانژیو پانکراتو گرافی رتروگراد) روشی است که برای بررسی، تشخیص و درمان بیماریهای پانکراس، کیسه صفرا و مجاری صفراوی و کبد استفاده می شود.

ای آر سی پی: تصویر برداری از مجرای صفراوی و مجرای پانکراس از طریق آندوسکوپی است.

پانکراس (لوزالمعده)

غده ای نزدیک معده است که یکی از وظایف آن تولید موادی به نام آنزیم است که به هضم غذا کمک می کنند.

این آنزیم های تولید شده در پانکراس از راه یک لوله باریک به دوازدهه (ابتدای روده کوچک) وارد می شوند.

کیسه صفرا یک کیسه گلابی شکل کوچک است زیر کبد قرار دارد، صفرا (زرد آب) تولید شده توسط کبد در آن نگهداری می شود، وقتی غذا می خوریم بخصوص اگر چرب باشد کیسه صفرا منقبض (جمع می شود) و صفرا که برای هضم چربی لازم است را از راه یک لوله باریک به نام مجرای صفراوی به دوازدهه می ریزد.

در ای آر سی پی، پزشک آندوسکوپ را که یک لوله ظریف، قابل انعطاف، نورانی و دوربین دار است، از راه دهان به آرامی وارد کرده و پس از عبور از گلو، مری، معده و دوازدهه وارد مجاری صفراوی و پانکراس شده سپس با تزریق ماده حاجب (رنگی) و همزمان با کمک اشعه ایکس، تصاویر واضحی از این مجاری و پانکراس و کیسه صفرا بدست می آید.

با کمک این تصاویر پزشک به مشکلات موجود پی برده و در صورت لزوم اقدامات لازم را نیز همزمان انجام می دهد.

در چه مواردی ای آر سی پی انجام می شود

- پیدا کردن علل بعضی دردهای شکمی یا زردی
- تشخیص تومورهای مجاری صفراوی و پانکراس
- نمونه برداری برای انجام آزمایش (بیوپسی) در صورت وجود ضایعات
- یافتن سنگ های کیسه صفرا و یا بیماری های کبدی، مجاری صفراوی و پانکراس.
- برداشتن سنگ های کیسه صفرا از مجاری صفراوی و پانکراس در مواردی که مشکلی مانند گیر کردن مجرا بوسیله سنگ، التهاب یا عفونت در مجاری صفراوی و یا پانکراس رخ داده باشد.
- باز کردن مجرای صفراوی تنگ شده با بالون، و در مواردی کار گذاشتن یک لوله پلاستیکی و یا فلزی (استنت) در مجرا برای تخلیه صفرا.

نکات قابل توجه در ای آر سی پی

ای آر سی پی در بخش آندوسکوپی انجام می شود. ممکن است بین نیم تا ۲ ساعت به طول بینجامد

اقدامات قبل از آزمون ای آر سی پی

- ۶-۸ ساعت ناشتا باشید. از نیمه شب قبل از آزمون از خوردن و آشامیدن مواد غذایی اجتناب کنید.
- آزمایش خون انجام می شود (لازمه انجام ای آر سی پی اینست که پلاکت خون شما بیشتر از ۱۰۰ هزار باشد و INR (آی ان ار) کمتر از ۱/۴ باشد).
- گزارش حساسیت دارویی بخصوص حساسیت به غذاهای دریایی و ماه حاجب یددار
- در خانم های جوان از عدم بارداری اطمینان حاصل شود
- گزارش لیست داروهای مصرفی بخصوص داروهایی مثل آسپرین و وارفارین به پزشک یا پرستار.
- امضاء برگه رضایت نامه.
- خارج کردن زیورآلات، دندان مصنوعی و لنزهای تماسی
- قبل از انجام آزمون ادرار کنید زیرا داروها باعث احتباس ادرار می شود.

حین انجام آزمون

- در واحد آندوسکوپی شما روی تخت در وضعیت خوابیده به پهلو چپ با زانوی خم دراز کشیده و سپس خوابیده به شکم قرار میگیرید. در حین انجام آزمون، فشار خون و نبض شما کنترل خواهد شد. برای اینکه در طی عمل کمتر احساس ناراحتی کنید برای شما یک آرامبخش تجویز خواهد شد.
- برای بی حسی در ناحیه دهان و گلو، داروی بی حس کننده که ممکن است مزه تلخی داشته باشد به داخل گلوئی شما اسپری می شود.

